

Laidiens: 05.05.2007., Nr. 72

Precizēts 11.05.2007., Latvijas Vēstnesis Nr.76 (3652)

Ministru kabineta noteikumi Nr.282

Rīgā 2007.gada 2.maijā (prot. Nr.26 19.§)

Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma “Par nodokļiem un nodevām” 28.¹ panta piekto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtību;
 - 1.2. nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietotājus;
 - 1.3. darījumus apliecinošo dokumentu veidus un rekvizītus;
 - 1.4. nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietotāju un apkalpojošo dienestu pienākumus;
 - 1.5. kārtību, kādā elektroniskās ierīces un iekārtas, to lietotāji un apkalpojošie dienesti reģistrējami Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datu bāzē (reģistrā) (Valsts ieņēmumu dienesta vienotā datu bāze ir Nodokļu informācijas sistēmas sastāvdaļa, un tās pārzinis ir Valsts ieņēmumu dienests);
 - 1.6. nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas, lietotāju un apkalpojošo dienestu uzraudzības un kontroles kārtību.
2. Lai nodrošinātu nodokļu un citu maksājumu reģistrāciju, par darījumiem saņemto samaksu skaidrā naudā, ar maksājumu kartēm vai citiem maksājuma apliecinājumiem (dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi par to, ka tiek veikts norēķins par darījumu) nodokļu maksātāji reģistrē, izmantojot nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskās ierīces un iekārtas – kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas.

II. Lietotāja vispārīgie pienākumi

3. Kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietotājs (turpmāk – lietotājs) ir nodokļu maksātājs, kas veic saimniecisko darbību, un tā nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lieto kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu.
4. Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lieto tikai tādos kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas, kas:
 - 4.1. atbilst normatīvajiem aktiem par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām;
 - 4.2. reģistrētas Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē vai Valsts ieņēmumu dienesta Lielo nodokļu maksātāju pārvaldē (turpmāk – Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālā iestāde) uz lietotāja vārda;
 - 4.3. noplombētas ar numurētām un Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē iegādātām speciālām stingrās uzskaites plombām (turpmāk – plombas).
5. Lietotājs nodrošina saimnieciskās darbības veidam atbilstošas konstrukcijas kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas iegādi un lietošanu nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai katrā pastāvīgajā darbības vietā (struktūrvienībā) vai ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības).
6. Pieņemot maksājumus ārvalstu valūtā, lieto kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu, kura veic konvertācijas aprēķinu.

7. Pārnēsājamos kases aparātus ar elektronisko kontrollenti lieto:

7.1. pasažieru pārvadājumu transportlīdzekļos (izņemot taksometrus), pārdodot biļetes (arī bagāžas biļetes) un abonementa braukšanas dokumentus (izņemot aviobiļetes), kā arī pārdodot preces un sniedzot pakalpojumus pasažieriem;

7.2. autostāvvietās ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības).

8. Lietotājs pirms kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas lietošanas uzsākšanas un reģistrēšanas Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē noslēdz rakstisku līgumu ar šajos noteikumos noteiktajā kārtībā reģistrētu apkalpojošo dienestu (turpmāk – apkalpojošais dienests) par kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas plombēšanu, programmēšanu, uzstādīšanu, remontu un tehnisko apkopi (turpmāk – apkalpošana).

9. Ja lietotājs ir pārtraucis vai nav pagarinājis līgumu ar apkalpojošo dienestu un noslēdz jaunu līgumu ar citu apkalpojošo dienestu par kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas apkalpošanu, lietotājs 10 dienu laikā par to rakstiski informē Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālo iestādi, kurā attiecīgais kases aparāts, kases sistēma, specializētā ierīce vai iekārta reģistrēta.

10. Lietotājs slēdz darba līgumu ar personu, kura veic kasiera operatora pienākumus, un rakstiski nosaka tās pienākumus, kā arī nodrošina kasiera operatora apmācību darbam ar attiecīgo kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas modeli (modifikāciju).

11. Lietotājs nodrošina, lai kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā pirms tās lietošanas uzsākšanas tiktu ieprogrammēti atbilstoši rekvizīti, kas noteikti normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām un norādāmi kontroles finanšu pārskatā pārbaudes brīdī (turpmāk – X pārskats), dienas (perioda) finanšu pārskatā (turpmāk – Z pārskats) un kases čekā. Pasažieru pārvadājumu transportlīdzekļos (izņemot taksometrus) izmantojamā pārnēsājamā kases aparātā ar elektronisko kontrollenti var neieprogrammēt norēķinoties saņemto naudas summu un norēķinoties izdoto skaidrās naudas summu (atlikumu).

12. Kases sistēmas lietotājs nodrošina, lai pirms kases sistēmas lietošanas uzsākšanas uz kases sistēmas attiecīgās ierīces vai iekārtas, kurā ievietots centrālās vadības bloks, tiktu uzlīmēta uzlīme ar Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē saņemtu neizdzēšamu identifikācijas kodu un izgatavotāja piešķirtu fiskālās atmiņas bloka identifikācijas numuru vai apkalpojošā dienesta piešķirtu numuru, ja fiskālās atmiņas bloka identifikācijas numuru nav piešķīris izgatavotājs.

13. Lietotājam aizliegts mainīt kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas konstrukciju un programmu.

14. Lietotājs nodokļus un citus maksājumus reģistrē kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā, kurai ir izslēgts mācību režīms.

15. Lietotājam aizliegts lietot kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu, ja:

15.1. tā bojājumu dēļ nenodrošina darījumu reģistrēšanu saskaņā ar šiem noteikumiem un normatīvajiem aktiem par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām vai tai ir atvienota kontrollente;

15.2. tā nav noplombēta vai plombas ir bojātas (piemēram, plomba ir sadalīta daļās, nav saredzama plombas sērija un numurs, neprecīzs hologrāfiskais attēls), vai pastāv iespēja iejaukties kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas konstrukcijā, nebojājot plombu;

15.3. nav noslēgts, pagarināts vai no jauna noslēgts līgums ar apkalpojošo dienestu;

15.4. tai ir mainīta programma (ieprogrammējot rekvizītus atbilstoši normatīvajiem aktiem par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām) un par to nav veikta atzīme tehniskajā pasē.

16. Lietotājam aizliegts apkalpot tā lietošanā esošos kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas, noņemt vai bojāt apkalpojošā dienesta uzliktās plombas. Lietotājs nodrošina, lai minētās darbības neveiktu personas, ar kurām nav noslēgts līgums par apkalpošanu.

17. Lietotājs iesniedz tehnisko pasi apkalpojošajam dienestam nepieciešamo ierakstu veikšanai. Lietotājam aizliegts veikt ierakstus tehniskajā pasē, plombēšanas vietu aprakstos, apkalpojošā dienesta sastādītajos aktos, programmas izdrukās, izņemot parakstīšanos (norādot datumu, atbildīgās personas vārdu un uzvārdu) par iepazišanos ar apkalpojošā dienesta veiktajiem ierakstiem un atzīmēm.

18. Par kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas un apkalpojošo dienestu uzlikto plombu bojājumiem vai plombu neesību lietotājs nekavējoties paziņo apkalpojošajam dienestam, ar kuru noslēgts līgums par apkalpošanu. Paziņošanas datumu un laiku reģistrē kases aparāta, kases sistēmas, specializētās elektroniskās ierīces vai iekārtas žurnālā.

19. Lietotājs nodrošina:

19.1. lai laikus tiktu nomainīti autonomie enerģijas avoti, kuri nepieciešami, lai saglabātu kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas nedzēšamo elektronisko atmiņu. Ja kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu darbina autonomas enerģijas avots, – lai tas tiktu laikus uzlādēts;

19.2. lai laikus tiktu nomainīti kases aparātu (kuri aprīkoti ar fiskālās atmiņas bloku) un kases sistēmu aizpildītie fiskālās atmiņas bloki. Aizpildītie un nomainītie fiskālās atmiņas bloki glabājami piecus gadus;

19.3. kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas naudas kastē un papildu naudas kastē (ja tāda ir) esošās naudas kopsummas atbilstību pārskatā norādītajai skaidrās naudas summai X pārskata izdrukas brīdī;

19.4. maiņas naudas reģistrēšanu kases aparātā vai kases sistēmā lietotāja noteiktajā kārtībā;

19.5. saņemto citu maksājuma apliecinājumu (dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi par to, ka tiek veikts norēķins par darījumu) uzskaiti un glabāšanu kases aparāta, kases sistēmas un specializēto ierīču vai iekārtu lietošanas vietā dienas (perioda) laikā lietotāja noteiktajā kārtībā;

19.6. naudas inkasēšanu – naudas izņemšanu, izņemtās naudas summas reģistrēšanu kases aparātā, kases sistēmā vai specializētās ierīces vai iekārtas skaitītāja rādījumu nolasīšanu un naudas iemaksāšanu kasē, bankā vai nodošanu inkasatoram – lietotāja noteiktajā kārtībā.

20. Papildu naudas kastes ierīkošanu lietotājs saskaņo ar Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālo iestādi, kurā attiecīgais kases aparāts vai kases sistēma reģistrēta, un Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālā iestāde izdara attiecīgā kases aparāta vai kases sistēmas tehniskajā pasē ierakstu par papildu naudas kastes ierīkošanu.

21. Ja pārnēsājamā kases aparāta ar elektronisko kontrollenti konstrukcijā nav ietverta naudas kaste, lietotājs nodrošina visas kases aparātā reģistrētās naudas atrašanos atsevišķā naudas kastē, kas atrodas kases aparāta lietošanas vietā.

III. Lietotāja kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas reģistrēšana Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datu bāzē (reģistrā)

22. Pirms kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas uzsākšanas nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lietotājs to reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē iekļaušanai Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datu bāzē (reģistrā).

23. Lai reģistrētu kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu vai atsāktu tās lietošanu, lietotājs Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē iesniedz atbilstoši šo noteikumu 28.1., 84.3., 85.1. un 85.3.apakšpunktam noformētu kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas tehnisko pasi ierakstu veikšanai par reģistrēšanu vai lietošanas atsākšanu un uzrāda līgumu ar apkalpojošo dienestu par kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas apkalpošanu.

24. Reģistrējot Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē taksometra skaitītāju, lietotājs papildus šo noteikumu 23.punktā minētajiem dokumentiem uzrāda Latvijas Nacionālā metroloģijas centra veikto atzīmi tehniskajā pasē par skaitītāja verificēšanu.

25. Ja lietotājs organizē kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas uzstādīšanu citā pastāvīgajā darbības vietā (struktūrvienībā), tas 10 dienu laikā pēc kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas pārvietošanas rakstiski paziņo jauno kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas uzstādīšanas vietas adresi Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajai iestādei, kurā attiecīgais kases aparāts, kases sistēma vai specializētā ierīce vai iekārta reģistrēta.

26. Pēc lēmuma pieņemšanas par kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas izbeigšanu nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lietotājs:

26.1. 10 dienu laikā izsauc apkalpojošo dienestu šo noteikumu 104.punktā minēto darbību veikšanai;

26.2. 15 dienu laikā iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē, kurā kases aparāts, kases sistēma, specializētā ierīce vai iekārta reģistrēta, rakstisku iesniegumu par kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta vienotās datu bāzes (reģistra) un tehnisko pasi attiecīgas atzīmes veikšanai.

27. Pēc lēmuma pieņemšanas par kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas pārtraukšanu lietotājs:

27.1. 10 dienu laikā izsauc apkalpojošo dienestu autonomā enerģijas avota uzlādēšanai, lai nodrošinātu nedzēšamajā elektroniskajā atmiņā ierakstītās informācijas saglabāšanu, un šo noteikumu 100.punktā minēto ierakstu un ieraksta par lietošanas pārtraukšanu veikšanai tehniskajā pasē;

27.2. 15 dienu laikā rakstiski paziņo par to Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajai iestādei, kurā attiecīgais kases aparāts, kases sistēma, specializētā ierīce vai iekārta reģistrēta.

IV. Kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas dokumentācija

28. Lietotājs nodrošina, lai kases aparāta (arī pārvietojama kases aparāta, kas nav paredzēts lietošanai pastāvīgā darbības vietā (struktūrvienībā), ja tiek pārdoti alkoholiskie dzērieni vai tabakas izstrādājumi), kases sistēmas un specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas vietā (attiecībā uz specializēto ierīci vai iekārtu, kas nav uzstādīta pastāvīgā darbības vietā (struktūrvienībā), kā arī pārvietojamu kases aparātu, kas nav paredzēts lietošanai pastāvīgā darbības vietā (struktūrvienībā), – juridiskajā adresē) būtu pieejami šādi dokumenti:

28.1. tehniskā pase (kopā ar noformētajiem aktiem un plombēšanas vietu aprakstiem), kurā paredzēta vieta šādu rekvizītu norādīšanai:

28.1.1. tehnisko pasi izsniegušā apkalpojošā dienesta nosaukums, nodokļu maksātāja reģistrācijas kods un juridiskā adrese;

28.1.2. dokumenta nosaukums (tehniskā pase), numurs un izsniegšanas datums;

28.1.3. attiecīgā kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas marka, modelis (modifikācija), šasijas numurs (kases sistēmas identifikācijas kods);

28.1.4. kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas nedzēšamās elektroniskās atmiņas vai summārās atmiņas kopsumma (piemēram, uzstādīšanas un lietošanas izbeigšanas brīdī, pirms remonta);

28.1.5. lietotāja nosaukums (fiziskai personai – vārds un uzvārds) un nodokļu maksātāja reģistrācijas kods;

28.1.6. kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas uzstādīšanas vietas adrese (ja kases aparātu paredzēts lietot ārpus lietotāja pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības), – juridiskā adrese un atzīme par to, ka kases aparāta lietošana notiks ārpus lietotāja pastāvīgās darbības vietas);

28.1.7. informācija par fiskālās atmiņas bloka uzstādīšanu, nomaiņu, nomainītā fiskālās atmiņas bloka nedzēšamās elektroniskās atmiņas kopsumma, fiskālās atmiņas bloka numurs;

28.1.8. informācija par apkalpojošā dienesta izsaukumiem – apkalpošanas datums, apraksts, nedzēšamās elektroniskās atmiņas vai summārās atmiņas kopsumma, kā arī noformēto dokumentu nosaukums, datums un numurs (ja tādi ir noformēti);

28.1.9. kases aparātiem, kases sistēmām, specializētajām ierīcēm un iekārtām uzlikto un noņemto plombu sērijas un numuri, kases sistēmām – arī plombēšanas vietu apraksta numurs un datums;

28.1.10. kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas pārtraukšanas datums;

28.1.11. par kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas uzstādīšanu vai apkalpošanu atbildīgā apkalpojošā dienesta nosaukums, atbildīgās personas vārds, uzvārds un paraksts;

28.1.12. tās lietotāja atbildīgās personas amats, vārds, uzvārds un paraksts (norādot parakstīšanas datumu), kura iepazinies ar apkalpojošā dienesta atbildīgās personas veiktajiem ierakstiem tehniskajā pasē;

28.1.13. datums, kad kases aparāts, kases sistēma, specializētā ierīce vai iekārta reģistrēta, atsākta tās lietošana un tā izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta vienotās datu bāzes (reģistra), Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālās iestādes nosaukums, amatpersonas amats, vārds, uzvārds un paraksts;

28.1.14. cita nepieciešamā papildu informācija;

28.2. kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnāls ar izdrukātajiem Z pārskatiem un Z pārskatu reģistrs, ja kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnāls tiek sagatavots elektroniski;

28.3. līgums par apkalpošanu (vai tā kopija).

29. Pasažieru pārvadājumu transportlīdzekļos izmantojamo kases aparātu, specializēto ierīču vai iekārtu lietotājs nodrošina:

29.1. lai transportlīdzeklī, kurā kases aparāts, specializētā ierīce vai iekārta tiek lietota, būtu pieejama tehniskā pase vai to tehniskās pases lappušu kopijas, kurās norādīti apkalpojošā dienesta identifikācijas dati, Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālās iestādes amatpersonas atzīme par reģistrēšanu, uzlikto un noņemto plombu sērijas un numuri;

29.2. lai lietotāja juridiskajā adresē vai pastāvīgajā darbības vietā (struktūrvienībā) būtu pieejams kases aparāta, kases sistēmas, tirdzniecības automāta žurnāls vai – attiecīgi – taksometra skaitītāja žurnāls;

29.3. kases aparāta, kases sistēmas, tirdzniecības automāta žurnāla vai – attiecīgi – taksometra skaitītāja žurnāla atrašanās vietas noteikšanu rakstiski.

30. Kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu lietotājs drīkst pārdot tikai kopā ar tehnisko pasi.

31. Lietotājs nodrošina:

31.1. kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnāla glabāšanu pēc tā aizpildīšanas piecus gadus;

31.2. kontrollentes glabāšanu trīs gadus.

V. Darījumu reģistrēšana kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē un iekārtā

32. Kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietotājs nodrošina darījuma un par to saņemtās samaksas skaidrā naudā, ar maksājumu kartēm vai citiem maksājuma apliecinājumiem (dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi par to, ka tiek veikts norēķins par darījumu) reģistrēšanu, kases čeka (ar rekvizītiem, kas kases čekam noteikti normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām) izdrukāšanu un izsniegšanu darījuma partnerim.

33. Kases čeka anulēšanas operācijas lietotājs reģistrē kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā tikai tad, ja tas lieto kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu, kuras konstrukcija nodrošina anulēšanas operāciju reģistrēšanu atsevišķi, anulējošā kases čeka izdrukāšanu un anulēto naudas summu norādīšanu anulējošā kases čekā, X un Z pārskatā. Anulējošo kases čeku izsniedz darījuma partnerim.

34. Lietotājs kases čeku anulē, izdrukājot anulējošo kases čeku, šādā kārtībā:

34.1. pēc darījuma partnera prasījuma saņemšanas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par patērētāju tiesību aizsardzību vai pēc kontrolējošo institūciju pieprasījuma. Anulējošo kases čeku izsniedz darījuma partnerim;

34.2. vienlaikus ar kases čeka izdrukāšanu par faktiski izsniegto degvielas daudzumu, ja, degvielas uzpildes stacijas kases sistēmai (izņemot automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmu) strādājot iepriekšējās samaksas režīmā, pircējs nevar saņemt pasūtīto degvielas daudzumu. Sākotnēji izdrukāto kases čeku un anulējošo kases čeku kopā ar Z pārskatu ielīmē kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnālā vai Z pārskatu reģistrā, ja kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnālu sagatavo elektroniski;

34.3. par darbadienas (perioda) laikā kļūdaini izdrukāto kases čeku tās pašas darbadienas (perioda) laikā pirms Z pārskata izdrukāšanas un darbadienas (perioda) beigās saskaņā ar grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām lietotāja noteiktajā kārtībā sagatavo aktu. Aktā norāda anulēšanas pamatojumu un pielīmē anulēto kļūdaini izdrukāto čeku un anulējošo čeku. Aktu uzglabā kopā ar kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnālu vai Z pārskatu reģistru, ja kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnālu sagatavo elektroniski.

35. Skaidras naudas izsniegšanas operācijas (piemēram, par taru vai klientiem, kuri izmanto maksājumu kartes skaidras naudas izņemšanai) lietotājs kases aparātā vai kases sistēmā reģistrē tikai tad, ja tas lieto kases aparātu vai kases sistēmu, kuras konstrukcija nodrošina naudas izsniegšanas operāciju reģistrēšanu un izsniegtās naudas summas norādīšanu kases čekā, X un Z pārskatā atsevišķi. Par skaidrās naudas izsniegšanu izsniedz kases čeku.

36. Dāvanu karšu, talonu pārdošanu un citas priekšapmaksas vai pēcmaksas saņemšanu vai degvielas izsniegšanu lietotāja saimnieciskās darbības vajadzībām lietotājs kases aparātā vai kases sistēmā reģistrē un norāda X un Z pārskatā atsevišķi.

37. Aizliegts izmantot degvielas uzpildes automātu, ja tas atvienots no degvielas mazumtirdzniecībā izmantojamās kases sistēmas.

38. Degvielas mazumtirdzniecībā izmantojamās kases sistēmas lietotājs nekavējoties pēc saņemtās degvielas iepildīšanas degvielas uzpildes stacijas degvielas tvertnē, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentu, ievada kases sistēmā informāciju par degvielas krājumu papildinājumu.

39. Laikposmā, kamēr nedarbojas kases aparāts vai kases sistēma, lietotājs veiktos darījumus uzskaita ieņēmumu uzskaites reģistrā, norādot ieraksta datumu, kārtas numuru, darījuma summu (atsevišķi sadalījumā pa piemērotajām pievienotās vērtības nodokļa likmēm), pievienotās vērtības nodokļa summu (atsevišķi sadalījumā pa piemērotajām pievienotās vērtības nodokļa likmēm) un citu lietotājam nepieciešamo informāciju. Pēc pircēja pieprasījuma noformē šo noteikumu 61.punktā minēto reģistrēto kvīti.

40. Laikposmā, kamēr nedarbojas pasažieru un to bagāžas biļešu pārdošanai lietots kases aparāts vai kases sistēma, lietotājs atbilstoši pasažieru pārvadājumus reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai noformē un izsniedz darījuma partnerim biļeti.

41. Ja degvielas mazumtirdzniecībā izmantojamās kases sistēmas darbs ir traucēts, lietotājs nekavējoties pārtrauc darījumu ar degvielu vai citu darījumu reģistrēšanu, ja tie tiek reģistrēti šajā sistēmā ietvertajos termināļos.

VI. Kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnāls un tā aizpildīšana